

The background of the slide is a vibrant, abstract illustration. It features numerous stylized hands in various colors (orange, purple, blue, green, red, and white) reaching upwards from the bottom. The hands are of different sizes and are positioned at various heights, creating a sense of collective effort and reaching towards the top of the frame. The colors are bright and saturated, contributing to a positive and energetic feel.

Handreiking

Vrijwilligerswerk in de toekomst

CW

Voorwoord

Stel, je stopt zeven jonge vrijwilligers bij elkaar in een werkgroep en je laat ze discussiëren over 'vrijwilligerswerk in de toekomst'. Wat krijg je dan?

Deze handreiking! Een uniek document waarin alle ideeën, kennis en kunde van deze enthousiaste groep jongeren bij elkaar komt en waar iedereen van kan leren. Want hoe vind je eigenlijk vrijwilligers anno 2022 en daarna? En, misschien nog wel belangrijker, hoe bind je ze aan jouw organisatie?

De werkgroep, bestaande uit Aniek, Esma, Melissa, Nadine, Thom, Rick en Robbin, komt met adviezen die soms heel eenvoudig toepasbaar zijn. Ga eens een kijkje nemen bij een gelijkgestemde vereniging, is zo'n tip. Leerzaam en ook nog eens gezellig!

Dit document staat bol van dit soort ideeën, waar iedereen veel van kan leren.

Samen met de coördinator van de Vrijwilligerscentrale Wassenaar, Jolande de la Rambelje, heeft deze bijzondere werkgroep de antwoorden op veel prangende zaken beantwoord.

De conclusie? Luister naar deze jongeren! Want zij zijn de toekomst van het vrijwilligerswerk!

"Als je niks verandert, verandert er ook niks!"

Inleiding

Het jaar 2021 is door de vereniging Nederlandse Organisaties Vrijwilligerswerk (NOV) uitgeroepen tot een 'Nationaal Jaar voor Vrijwillige Inzet' met als thema 'Mensen maken Nederland'.

Als steunpunt voor vrijwilligerswerk in Wassenaar en als lid van het NOV deed de Vrijwilligerscentrale Wassenaar (VCW) mee en introduceerde het thema 'Mensen maken Wassenaar samen mooier'. Eén van de hoofdthema's van het afgelopen jaar was 'Vrijwilligerswerk in de toekomst'.

De VCW is gedurende een half jaar aan de slag gegaan met genoemd thema door het organiseren van projectavonden met een zevental jongeren in de leeftijd van 25 tot 35 jaar. Deze 'kerngroep' heeft tijdens deze avonden ('sessies') gediscussieerd en individueel of als groep gebrainstormd over een aantal vraagstellingen.

*Het doel van het project is
het formuleren van
voorwaarden om in de
toekomst vrijwilligers te
vinden en te binden.*

mensen maken

Wassenaar

► samen mooier

 vrijwilligers
centrale wassenaar

Wat is vrijwilligerswerk?

Volgens Van Dale is vrijwilligerswerk 'vrijwillig verricht onbetaald werk', maar dat lijkt kort door de bocht. Professor Lucas Meijs heeft een iets uitgebreidere definitie: Vrijwilligerswerk is het concrete resultaat van een geslaagde match tussen een aanbod van vrijwillige energie van een burger en de vraag naar inzet vanuit een organisatie.

Hoe dan ook: Vrijwilligerswerk is belangrijk en wordt door menigeen schromelijk onderschat. Want vrijwilligers zijn onmisbaar, nu, maar zeker ook in de toekomst.

Helaas staat de vrijwillige inzet onder druk.

Enerzijds is er meer behoefte aan vrijwillige inzet, doordat:

- * er meer (wettelijke) eisen bij verenigingen zijn neergelegd;
- * de algemene kosten van verenigingen zijn toegenomen terwijl
- * de ledenaantallen van verenigingen teruglopen;
- * er is bezuinigd in het sociaal domein;
- * de ouderen en mensen met een beperking langer thuis blijven wonen;
- * de eenzaamheidsproblematiek bij jong en oud is toegenomen.

Anderzijds is het aanbod van (traditionele) vrijwilligers afgenomen, doordat:

- * er meer tweeverdieners zijn;
- * de pensioenleeftijd is verschoven;
- * er meer mantelzorg is;
- * er meer concurrentie is met werk, vrienden en vrije tijdsbesteding.

Het vinden en binden van (nieuwe) vrijwilligers is daarom een zeer belangrijk onderwerp, nu en zeker ook in de toekomst. Een voorwaarde om Wassenaar samen mooier te maken.

De waarde van vrijwilligerswerk

De waarde van vrijwilligerswerk mag 'enorm' worden genoemd, voor de vrijwilliger zelf maar ook voor de organisaties (verenigingen en stichtingen), de gemeente Wassenaar en de samenleving:

Organisaties

Vrijwilligers zijn gratis en zorgen ervoor dat een organisatie kan blijven bestaan. Vrijwilligers brengen kennis en kunde met zich mee en zorgen ervoor dat iedereen mee kan doen. Ook denken vrijwilligers vaak 'out of the box' en brengen ze originele ideeën mee. Ze werken niet voor het geld en hebben daardoor wellicht meer passie voor hun 'werk'. Ze zijn meer betrokken en willen echt iets betekenen voor een ander.

De gemeente Wassenaar

De inzet van vrijwilligers verhoogt de status van de gemeente. Vrijwilligers zijn gratis, mensen zijn 'van de straat' en kinderen worden belangeloos beziggehouden.

Samenleving

Kinderen en volwassenen zijn meer buiten en dat is goed voor de algehele gezondheid. Vrijwilligerswerk is een maatschappelijke bijdrage. De vrijwilliger 'hoort ergens bij'. Vrijwilligerswerk bevordert de veiligheid en zorgt ervoor dat iedereen mee kan doen.

Voor de vrijwilliger zélf

Uiteraard is de waarde voor de vrijwilliger zelf ook heel hoog: Je doet sociale contacten op, kan idealen ten uitvoer brengen, er zelfvoldoening uithalen en het kan een fijne tijdsbesteding opleveren. Het helpt als opstap naar een nieuwe baan, leert iemand samenwerken en verhoogt iemands status als vriend.

Maar is dit voldoende als motivatie om te starten met vrijwilligerswerk?

Het vinden van vrijwilligers

Er zijn veel redenen te bedenken waarom iemand vrijwilligerswerk zou willen doen: Zo vinden de leden van de kerngroep het onder andere fijn:

- om dingen voor anderen doen;
- mee te mogen praten /beslissen;
- en gezellig;
- mensen blij te maken;
- ideeën in de praktijk te brengen;
- verantwoordelijkheid te krijgen;
- in een team te werken;
- dat hun kwaliteiten worden benut;
- levenslessen te leren;
- voldoening te krijgen uit het werk;
- iets te betekenen voor een ander;
- actief bezig te zijn;
- en bijdrage leveren aan groei van de vereniging;
- een afwisseling van het dagelijks leven te hebben.

Toch is het lastig om de juiste vrijwilligers te vinden. Houd bij de zoektocht daarom in gedachten dat er twee soorten vrijwilligers zijn:

- Vrijwilligers die soms vrijwilligerswerk willen doen en
- vrijwilligers die op vaste tijden vrijwilligerswerk willen doen.

Zorg ervoor dat bij de zoektocht naar de vrijwilligers hiermee rekening wordt gehouden. Heb jij bijvoorbeeld vrijwilligers nodig om het clubhuis te schilderen?

Organiseer een dag of weekeinde waarop de klus in één keer gedaan kan worden. Ideaal voor de vrijwilligers die soms vrijwilligerswerk willen doen!

Letterlijk vinden...

Het letterlijk zoeken en vinden van vrijwilligers kan op veel verschillende manieren plaatsvinden. Uiteraard is de Vrijwilligerscentrale Wassenaar het eerste aanspreekpunt. Zij heeft een enorm netwerk en bereik in Wassenaar, onder andere via de lokale krant, organiseert bijeenkomsten en fungeert als vraagbaak.

Indirect

Denk eens aan een voorlichtingsavond of -middag, een openbare gelegenheid waarbij mensen kunnen kijken en ervaren hoe de vereniging werkt en wat er te halen en vinden is.

Folders en posters, een nieuwbrief maar ook persberichten naar de krant sturen, zijn allerlei middelen om vrijwilligers te trekken. Toch blijft het meest belangrijk...

Direct

Het direct aanspreken van toekomstige vrijwilligers. Volgens de leden van de kerngroep:

“Gewoon iemand opbellen of aanspreken tijdens een verjaardag!” Nodig iemand persoonlijk uit om een keer mee te gaan of spreek ze aan als ze langs de kant staan te kijken. Soms hebben mensen net even dat zetje nodig die de ervaren en enthousiaste vrijwilliger kan geven. Daarbij doet een goed voorbeeld ook goed volgen: merk je dat iemand uit jouw groep het leuk vindt om jou als vrijwilliger bij te staan of te helpen? Geef hem of haar dan eigen (vrijwilligers-)taken en leid hem of haar op tot de vrijwilliger van de toekomst!

Ook hier is de inbreng van de gemeente en de VCW een belangrijke tool: organiseer (jaarlijks?) een vrijwilligersmarkt, geef de clubs aandacht en spreek de gemeenschap aan op hun maatschappelijke verantwoordelijkheid (zie ook waardering).

Het binden van vrijwilligers

Als je eenmaal die ene vrijwilliger hebt gevonden, wil je deze natuurlijk graag houden! De sterkte vinden en inzetten en zorgen dat de vereniging er beter van wordt. Dat is geen geringe opgave. Dat is eigenlijk waar het hier allemaal om draait. De kerngroep heeft een analyse gemaakt van de voorwaarden om vrijwilligers te binden.

Motivatie en demotivatie

We beginnen met de negatieve kant van het werk, de demotiverende redenen. De kerngroep geeft oplossingen!

De top vijf demotiverende redenen volgens de kerngroep:

Het niet nakomen van afspraken binnen het team / de commissie

Dit is goed op te lossen door het gesprek aan te gaan. Spreek, voordat een project van start gaat, de verwachtingen uit en bouw het vertrouwen tijdens het project op.

Maak notulen tijdens vergaderingen en maak actielijstjes (zie ook: het verdelen van taken). Wijs één vrijwilliger aan die in de gaten houdt of de actielijst is voltooid.

Stel elke vergadering een voorzitter aan die de taken verdeelt. Een duidelijke taakverdeling en daardoor ook het toewijzen van verantwoordelijkheid leidt tot meer motivatie.

Negatief commentaar, niet openstaan voor vernieuwingen

De jongere vrijwilligers lopen er regelmatig tegenaan: oudere (bestuurs)leden die vastzitten in hun patroon van 'we doen het al jaren zo dus waarom zouden we het anders doen?'

En dat is demotiverend. Sta open voor vernieuwingen en veranderingen, laat de jongeren aan het woord en luister naar ze. En verander dan ook echt. Want 'als er niets verandert, verandert er ook niets!' Blijf bij en denk na over de toekomst. Pas het toe!

Begin klein, met kleine aanpassingen, en wees niet bang om te experimenteren. Geef de vrijwilliger de ruimte om iets uit te proberen. Werkt het niet? Ook weer wat geleerd!

Betrek elkaar bij de veranderingen en bespreek dit met elkaar. Maar vooral: luister!

Het gevoel het nooit goed te doen

Veel vrijwilligers krijgen het gevoel 'het nooit goed te doen'. Dit komt met name omdat ze het vaak 'anders' doen dan de zittende vrijwilligers het altijd hebben gedaan.

Ze kunnen het niet loslaten, niet uit handen geven en onbewust geven ze de ander zo het idee dat die ander het niet goed doet.

Probeer ook positieve feedback te geven en niet alleen negatieve. Probeer eens om te denken. Want positief commentaar en de toon waarop je het brengt, kan heel motiverend werken!

Tijdens teambuildingssessies leer je wat de sterke kanten zijn van anderen en leer je elkaar te vertrouwen. Hierdoor ontstaat ook het steunen van een ander waardoor informatie makkelijker en sneller wordt gedeeld.

Deel ervaring en dan... mocht het nog steeds niet helemaal goed gaan is 'meer begeleiding' een tool die kan worden ingezet.

Onderlinge irritaties

Vrijwillig is niet altijd vrijblijvend en uiteraard ontstaan er ook onderlinge irritaties als men bijvoorbeeld afspraken niet nakomt, altijd maar negatief commentaar geeft of het werk niet kan loslaten. Wat dan?

Elkaar vertrouwen waardoor je verwachtingen kan uitspreken. Dat is dé manier om irritaties te voorkomen of uit te praten. En vertrouwen kan op veel manieren worden opgebouwd. Door leuke en gezellige dingen samen te doen of door samen aan een project te werken en elkaars sterke kanten te gebruiken.

Maak goede afspraken en benoem ze ook. Ook hier is een actielijst een belangrijk onderdeel dat ervoor kan zorgen dat iedereen de druk voelt eigen verantwoordelijkheid te nemen.

Zeurende mensen (ouders)

Tsja, dit wordt gezien als de meest demotiverende reden waarom mensen afhaken... de ouders langs de lijn of zelfs buiten het veld. "Als trainer maak ik regelmatig mee dat een ouder zijn of haar kind bij de ingang dropt en vervolgens weggrijdt. Vanaf dat moment heb ik dus de volledige verantwoordelijkheid voor het 'plezier' van het kind. Maar daarnaast heb ik nog dertig andere kinderen... en ik ben ook maar een vrijwilliger" is één van de voorbeelden die iedereen in de kerngroep herkent.

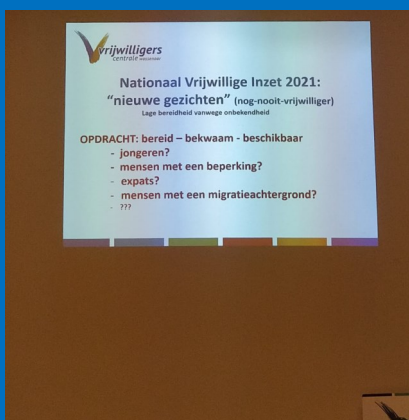
Ouders betalen contributie en dus moet de vereniging ervoor zorgen dat het kind plezier heeft. Dat klinkt ook logisch, maar dat is het uiteraard niet.

Ook hier zijn duidelijke oplossingen voorhanden: Zo kan je een informatiepakket naar ouders sturen bij de inschrijving van het kind. Hierin neem je stapsgewijs op wat er van ouders wordt verwacht. Denk aan rijbeurten en kantinediensten. Maar ook aan positief commentaar langs de lijn en verantwoordelijkheid buiten de trainingstijden om.

Project: 10 bijeenkomsten met discussie, workshop Omdenken, een onlinesessie met een vrijwilligersadviseur én een 'Lagerhuisdiscussie' met Wassenaarse bestuurders.

Plan een informatieavond aan het begin van het seizoen en probeer duidelijk te maken dat de club draait om en steunt op vrijwilligers. Vertel de ouders en andere betrokkenen wat een vrijwilliger allemaal doet en waarmee hij of zij zoal te maken krijgt. Creëer begrip en bewustwording.

Ook kan je tijdens trainingen of wedstrijden iemand aanwijzen (bijvoorbeeld een bestuurslid) die een oogje in het zeil houdt, vragen van ouders beantwoordt of zorgt voor een 'warm welkom' bij de entree van de club.

Dit is vooral een prettig idee voor de vrijwilliger zelf. Er is een bestuurslid waar je terechtkunt met vragen of waar je (zeurende) ouders naar kan doorverwijzen.

Het verdelen van taken

Uit de gesprekken met de kerngroep blijkt dat de verdeling van taken onderling enorm kan verschillen. Een goede verdeling is uitermate belangrijk om de vrijwilligers gemotiveerd te houden want: veel komt neer op dezelfde mensen binnen een vereniging, waardoor deze vrijwilligers te veel op hun bordje krijgen en gedemotiveerd raken.

Een advies om taken goed te verdelen onderling is het instellen van diverse commissies die onder het bestuur vallen. Deze commissies krijgen hun eigen taken en verantwoordelijkheden.

In de vergaderingen die regelmatig plaatsvinden met de commissieleden worden allereerst de verwachtingen naar elkaar uitgesproken. De taken worden verdeeld en alles wordt vastgelegd. Organiseer samen ook leuke activiteiten.

Een gouden tip is om voor iedere commissie een draaiboek te maken. Wat zijn de werkzaamheden en hoe kan je die het beste uitvoeren?

Iedere commissie heeft een voorzitter die de taken verdeelt en tijdens de vergaderingen worden duidelijke afspraken gemaakt door bijvoorbeeld het maken van notulen. De notulen eindigen met een actielijst die naar iedereen afzonderlijk wordt gestuurd. In de volgende vergadering wordt gecheckt of iedereen zijn of haar taken heeft uitgevoerd.

Wijs als bestuur één vrijwilliger aan die de communicatie met het bestuur onderhoudt. Ook is het raadzaam om (onafhankelijke) coaches aan te wijzen die de commissies bijstaan.

Het grote voordeel van deze adviezen is, dat het bestuur in alle rust haar eigen taken kan uitvoeren!

Deskundigheidsbevordering

Het bevorderen van deskundigheid, het begeleiden en bijstaan van de vrijwilliger, is een enorm belangrijke manier om vrijwilligers te binden. Ook hier zijn haken en ogen te bedenken maar tevens ideeën om het anders te doen:

Vooraf dat laatste is enorm belangrijk: Soms wil een vrijwilliger het anders doen! Op zijn of haar manier, een manier die niet bekend is bij de organisatie of nooit is gebruikt. Laat de vrijwilliger vooral experimenteren en zijn of haar ideeën uitvoeren! Wellicht bevordert hij of zij ook de deskundigheid van de organisatie zelf.

Het aanbieden van cursussen is altijd een goed idee. Dit kan door het organiseren van een avond waarbij niet alleen informatie wordt gegeven maar bijvoorbeeld ook een 'autoritair' op zijn of haar vakgebied, zijn of haar verhaal doet waarvan kan worden geleerd. Denk aan rolmodellen, oud-topsporters of anderszins opvallende helden. Dit zorgt voor inspiratie en zo'n avond zorgt meteen voor meer verbondenheid onderling.

Denk ook eens aan het uitnodigen van andere specialiteiten buiten het eigen vakgebied. Zo maken de vrijwilligers van de reddingsbrigade bijvoorbeeld kennis met de spoedeisende hulp, ambulance of helikopterartsen. Dit maakt het eigen werk uitdagend en geeft het meerwaarde.

Uiteraard zijn trainingen een must. Train de trainer of begeleider, bied ze informatiemateriaal en blijf ze hierin vooral ook begeleiden. Vraag de vrijwilligers wat ze graag zouden willen leren en bied dat aan. Deel ook ervaringen onderling, niet alleen binnen de organisatie maar ook erbuiten. Ga eens langs bij een 'collega'-organisatie en leer ervan!

“Als je niks verandert, verandert er ook niks!”

Waardering

Waardering is een breed begrip. Waardering kan zich uiten in allerlei vormen en is belangrijk voor een vrijwilliger, zo blijkt uit onderzoek. Waardering kan op veel manieren worden uitgedrukt. Een aantal ideeën van de kerngroep:

Uitjes/etentjes organiseren, 'teambuildingsessies', kleine attenties zo nu en dan, een nieuwsbrief, borrel/barbecue/kamperen met elkaar, jubilea bijhouden en vieren, ereleden benoemen, geen contributieverplichting bij jarenlange inzet, een jaarlijkse afscheids- en jubileumborrel, een insigne/penning voor de inzet uitreiken, vrijwilligerspassen waarmee korting kan worden verkregen, de 'funworkshops' georganiseerd door de Vrijwilligerscentrale, aanmelding vrijwilligersprijzen.

De kerngroep ziet graag meer steun vanuit de gemeente. Als voorbeeld geven ze een 'vrijwilligersmarkt', georganiseerd vanuit de VCW en gesubsidiëerd door de gemeente. Een dag waarop de verschillende verenigingen en

stichtingen bij elkaar komen, ieder hun waar aanbieden aan de lokale inwoners en ook onderling met elkaar ideeën en kennis kunnen uitwisselen.

Binnen de kerngroep bestaat het gevoel dat de gemeente niet genoeg aandacht heeft voor de verenigingen en stichtingen. Sportclubs en verenigingen zijn belangrijk. Waarom niet bijvoorbeeld weer de jaarlijkse verkiezingen 'sportvrouw-man-club van het jaar' organiseren? Dit genereert bekendheid aan de verenigingen en zorgt voor die broodnodige extra aandacht.

Ook mist de groep de aandacht van de gemeente zelf. Waarom komt de wethouder niet eens wat vaker 'spontaan' op bezoek? Bijvoorbeeld om tijdens een vergadering van een commissie mee te praten. Ook zo'n informeel bezoek (niet alleen tijdens jubilea of andere speciale gelegenheden) voelt als waardering!

Vrijwilligers bedankt!

Nawoord

De kerngroep weet één ding zeker: de bijeenkomsten, georganiseerd door de Vrijwilligerscentrale, waren niet alleen zeer leerzaam en gezellig, maar ook uitermate nuttig. Niet alleen door het maken van deze handreiking voor anderen, maar ook door de onderlinge contacten die zijn opgedaan.

Een paar leden van de kerngroep biechtten op dat ze eigenlijk niet zo goed wisten wat de rol van de Vrijwilligerscentrale precies was, voordat ze aan dit project meededen. Maar dankzij de aangeboden informatie (films, theoretische uitleg en gesprekken) weten ze nu precies wat ze kunnen halen bij de Vrijwilligerscentrale en zullen ze dat ook zeker uitdragen!

Wat vooral erg is gewaardeerd, is de kennismaking met de (bestuurs-)leden van collega-verenigingen. De scouting, voetbal-, zwemvereniging en reddingsbrigade, het zijn allemaal verschillende soorten verenigingen met ieder z'n eigen cultuur, maar toch blijken ze tegen dezelfde vragen aan te lopen. Deze vragen hebben ze met z'n allen zo goed als mogelijk boven water proberen te krijgen en te beantwoorden.

De bewustwording is een groot goed gebleken en het enthousiasme is tijdens de bijeenkomsten gegroeid en gebleven.

Het was een verrijking, niet alleen voor de groep zelf maar zeker ook voor 'hun' verenigingen. Hopelijk is dat allemaal samengekomen in deze handreiking!

Advies

Het beste advies is: lees deze handreiking! Er staan talloze goede adviezen in om vrijwilligers te vinden en te binden. En dat is heel belangrijk in de toekomst.

Hieronder een korte samenvatting van de meest belangrijke tips:

Om vrijwilligers te vinden is aanmelding bij de Vrijwilligerscentrale Wassenaar een must. Daarnaast wordt vooral aangeraden de vrijwilliger persoonlijk aan te spreken. Organiseer bijeenkomsten en informatiedagdelen om ze over de streep te trekken maar pas ook de denkwijze aan: welk type vrijwilliger hebben wij als vereniging eigenlijk nodig?

Als je ze hebt gevonden, wil je de vrijwilliger natuurlijk binden. Ook hiervoor zijn diverse adviezen te lezen in deze handreiking, waaronder:

Leer van andere verenigingen, ga eens bij elkaar op bezoek en praat met elkaar. Praten en verwachtingen uitspreken is sowieso verstandig, ook in vergaderingen van commissies. Maak notulen en actielijstjes en stel een voorzitter aan die de taken verdeelt. Let er vervolgens op dat de taken worden nageleefd.

Sta open voor vernieuwingen, luister en betrek elkaar bij veranderingen. Begin klein en experimenteer. Geef de vrijwilliger de ruimte. Laat het oude los en omarm het nieuwe. Begeleid de vrijwilliger, maak draaiboeken zodat eenieder weet wat te doen, organiseer teambuildingssessies en geef positieve feedback in plaats van negatieve. Zorg voor onderling vertrouwen door samen leuke dingen te doen. Werk samen en gebruik daarbij elkaars sterke kanten.

Zorg ervoor dat je wordt gezien als bestuur, kom naar het veld/kantine/ruimte en vang eventuele klachten op voordat ze bij de vrijwilliger terechtkomen. Leid ook de ouders op, vertel ze dat een vereniging draait om vrijwilligers. Zo kan je een informatiepakket samenstellen waardoor je begrip en bewustwording creëert bij de ontvanger. Het helpt de vrijwilliger om zijn of haar taak zo rustig mogelijk en daardoor zo goed mogelijk te kunnen uitvoeren.

Maar vooral: waardeer de vrijwilliger! Laat ze weten dat ze belangrijk zijn. Waardering kan op veel verschillende manier worden getoond, zeker ook door aansluiting bij de Vrijwilligerscentrale die diverse activiteiten voor vrijwilligers organiseert.

Het is lastig om een conclusie te formuleren, maar toch wil de kerngroep graag deze belangrijke tip met u delen: Luister naar de jongeren! De jeugd heeft de toekomst en goede ideeën. Houd niet vast aan 'zo hebben we het altijd gedaan', maar durf te veranderen!

Het VCW Lagerhuisdebat: Een boeiende avond met veel discussie

Donderdagavond 21 april 2022 vond het zogenoemde 'Lagerhuisdebat' plaats. Een avond waarop de jongeren van de kerngroep, met introducees, in discussie gingen met een diverse groep Wassenaarders, afkomstig uit zeer veel verschillende organisaties uit het sociale veld. De directeur van de bibliotheek, een docent, de voorzitter van de Reddingsbrigade, de directeur van De Wassenaar-se Krant, allemaal mensen die bekend zijn met vrijwilligerswerk, dit zelf doen of vrijwilligers aansturen.

De avond was ingedeeld in een aantal onderdelen: allereerst een introductie door Jolande de la Rambelje, de coördinator van de Vrijwilligerscentrale Wassenaar, gevolgd door een prikkelende enquête, gepresenteerd door Thom de Jong, één van de jongeren uit de kerngroep. Daarna volgde de uitleg van de diverse stellingen en een discussie die op zeer professionele en humoristische wijze werd geleid door Lieke Lamb.

De enquête, op enthousiaste wijze geleid door Thom, werd al meteen een gespreksonderwerp, want wat is vrijwilligerswerk? Is de echtgenoot die meegaat met zijn vrouw om ouderen te bezoeken ook een vrijwilliger? De woorden 'vrijwillig' en 'verplicht' voerden de boventoon en, zoals bij heel veel stellingen kwam de zin 'je mag vrijwilligerswerk niet verplichten' naar voren. Een wethouder bleek vrij streng in zijn keuzes, maar er waren ook deelnemers die alles wel vrijwilligerswerk vonden.

Hierna kon de eigenlijke discussie beginnen. De allereerste stelling luidde: Wassenaarse bedrijven en instellingen (én de gemeente) geven hun werknemers de mogelijkheid om zich één dag per jaar als 'vrijwilliger' in te zetten voor de samenleving.

"Waarom maar één dag en niet wat vaker?" en "Is dat niet te duur voor een kleine ondernemer" werd beantwoord met "dat is weer typisch Nederlands om te denken aan geld". Een docent kan niet zomaar een dag afwezig zijn, zeker niet in deze tijd, maar "neem de klas dan mee!" was de repliek. Een maatschappelijke inzet in plaats van een bedrijfsuitje werd als oplossing gezien, maar ook de directeur die zélf vrijwilligerswerk doet als voorbeeld voor zijn werknemers. "Ik zet graag mijn kennis in in andere organisaties. Zo kan je heel veel voor anderen betekenen."

De tweede stelling kreeg maar één tegenstander en dat leidde tot een hilarisch moment. Om jongeren bekend te maken met vrijwilligerswerk (het is leuk en waardevol voor jezelf én anderen) moet de maatschappelijke stage weer worden verplicht.

“Vrijwillig en verplicht gaan mijns inziens niet samen” was de stellige mening van de enige tegenstander. Maar de medestanders vonden het een goed idee: “Het is goed voor de jongeren om kennis te maken met andere werelden”, “soms hebben ze een klein zetje nodig om vrijwilligerswerk te gaan doen”, “het is goed voor de ontwikkeling van een jongere” maar ook “de stage was voor mij reden om te beginnen met het vrijwilligerswerk dat ik nog steeds doe!” Maar hoe betaal je als maatschappij deze enorme organisatie? “Regel het in de wet en voer een maatschappelijke dienstplicht in”, aldus de wethouder, “dat gaat een hoop goed doen!”

Stelling drie was een pittige: Organisaties en verenigingen moeten vrijwilligers die dat willen een vrijwilligersvergoeding betalen voor hun diensten.

“Ja, ik vind dat vrijwilligers die veel tijd kwijt zijn aan hun werk, daarvoor beloond mogen worden”, zegt een wat oudere deelnemer die veel tegenstand krijgt. Vooral het “waar moeten wij dat als kleine club van betalen?” tot “vrijwilligerswerk is een oefening in onbaatzuchtigheid, laten we dat vooral zo houden!” maar ook “Ik heb liever waardering dan een vergoeding” waarop een studente zei: “Ik heb een torenhoge studieschuld. Als ik een vergoeding krijg voor het vele vrijwilligerswerk dat ik naast mijn studie doe, helpt dat kleine beetje mij wel!” De conclusie was dat het misschien niet de meest positieve prikkel is om vrijwilligerswerk te gaan doen, maar dat het wel een redding kan zijn, bijvoorbeeld om net die ene gespecialiseerde vrijwilliger binnen te halen.

De laatste stelling ‘Besturen moeten meer een afspiegeling zijn van de samenleving, eventueel verplichte quota voor mannen/vrouwen, minderheden én jong/oud’, raakt een gevoelige snaar bij de jongeren. Alhoewel de meerderheid het eens was dat “kwaliteiten belangrijker zijn dan leeftijd” ontstond de discussie met name rond het feit dat jongeren zich niet altijd even serieus genomen voelen. “Jongeren kunnen veel meer dan alleen koffie zetten en wij denken dat daar in besturen serieus naar gekeken mag worden. Jongeren moeten meer gehoord en beter betrokken worden bij het daadwerkelijke besturen. Wij hebben een frisse blik en komen met nieuwe dingen die het overwegen echt waard zijn!”

Maar de meest gehoorde zin was toch wel: “Quota invoeren klinkt heel logisch, maar is een luxe-probleem. Wij hebben helaas te maken met te weinig aanbod om te kunnen kiezen”.

Hierop kon Jolande mooi aansluiten door de aanwezige deelnemers te wijzen op de handreiking die op 13 mei 2022 wordt uitgereikt: “Hierin staan tips en trucs om vrijwilligers te vinden en te binden, iets wat in de toekomst zeer nodig is!”

Rick, Thom, Esma, Nadine, Aniek, Robbin, Jolande

Colofon

De projectavonden, tien sessies tussen oktober 2021 en april 2022, zijn georganiseerd en gefinancierd door de Vrijwilligerscentrale Wassenaar, onder leiding van de coördinator, Jolande de la Rambelje. De kerngroep bestond uit:

Nadine Ansink (24)
 Robbin Ruijgrok (32)
 Aniek Wouters (23)
 Rick Groenewege (30)
 Melissa van Deursen (25)
 Thom de Jong (27)
 Esma Hoogendijk (25)

De handreiking is in samenwerking met de kerngroep opgesteld en uitgewerkt door tekstbureau 'Door Iris Oostlander' (www.dooririsoostlander.nl)
 Foto's : René de Wit en PR
 Opmaak: eigen beheer VCW

Nederland telt al bijna 7 miljoen vrijwilligers. Toch missen wij jou nog!

Met ruim 10.000 vrijwilligers
is de grootste werkgever van
Wassenaar het vrijwilligerswerk.

Je vindt er mooi werk voor
meer mensen en meer doelen dan
je misschien ooit hebt geweten.

Zoals in de zorg, in de natuur,
bij (sport-)verenigingen,
bij musea, de bibliotheek en
als maatje.

Kijk voor meer dan 100 vacatures
in Wassenaar op de vacaturebank
van de Vrijwilligerscentrale
Wassenaar.

VrijwilligersCentrale Wassenaar | Van Heeckerenstraat 2 2242 GX Wassenaar
www.vrijwilligerscentralewassenaar.nl | info@vrijwilligerscentralewassenaar.nl | 070-5113133

Voor inlichtingen over het project, informatie en adviezen voor organisaties:
office@vrijwilligerscentralewassenaar.nl | 06-16678817

